

Direcția de inspecție pentru procurori

Nr. lucrare: 19-4262

Data: 5 noiembrie 2019

REZOLUȚIE

NR. 3756/A/05.11.2019

1. Data și modalitatea de sesizare a Inspecției Judiciare.

La data de 09.09.2019, a fost înregistrată la Inspectia Judiciară-Direcția de Inspecție pentru procurori, sesizarea formulată de Asociația "21 Decembrie 1989" reprezentantă prin președinte-Teodor Mărieș.

La data de 17.09.2019, a fost înregistrată sub același număr sesizarea cu conținut identic formulată de Asociația "21 Decembrie 1989" adresată Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, redirectionată Inspecției Judiciare prin adresa nr. 2197/C/2019.

2. Aspectele sesizate.

Sesizarea formulată de Asociația "21 decembrie 1989" vizează activitatea profesională a magistraților procurori militari Cosneanu Gheorghe-șeful Secției Parchetelor Militare din cadrul PÎCCJ; Istrate Virgiliu Marian; Mitrănescu Dan Mihail și Pițu Cătălin Ranco-toți din cadrul Secției Parchetelor Militare a PÎCCJ, desfășurată în dosarul 11/P/2014. Sesizarea are ca obiect presupusa comitere de către magistrații procurori militari a abaterii disciplinare prev. de art. 99 lit. t teza I din Legea 303/2004 rep. constând în aceea că:

-magistratul procuror militar Cosneanu Gheorghe a verificat și a confirmat legalitatea și temeinicia rechizitoriului emis în dosarul nr. 11/P/2014 la data de 05.04.2019, deși în anii 1990,1991,1992,2000 și 2006, în calitate de procuror cu funcție de execuție a efectuat activități de urmărire penală și a dispus măsuri în cauze penale care ulterior, au fost reunite la dosarul nr. 11/P/2014.

-deși urmărirea penală a fost efectuată de magistrații procurori militari Cosneanu Gheorghe, Istrate Virgiliu Marian, Mitrănescu Dan Mihail și Pițu Cătălin Ranco, doar ultimul dintre aceștia a întocmit și a semnat rechizitoriul iar șeful Secției Militare *l-a confirmat nelegal.*

-magistrații procurori militari Cosneanu Gheorghe și Pițu Cătălin Ranco au dispus trimiterea la instanță, împreună cu volumele ce formau dosarul nr.11/P/2014 și a altor cauze, unele soluționate anterior prin netrimitere în judecată iar altele, aflate în curs de urmărire penală. Unul dintre aceste dosare, apreciate de petentă ca neavând legătură cu cauza nr. 11/P/2014, este dosarul nr. 200/P/1997 soluționat la data de 01.03.2010 și în care soția victimei a formulat plângere întemeiată pe disp. art. 339 CPP în cursul lunii august 2019. Întrucât dosarul 200/P/1997 (corect, anul 2007) ar fi fost atașat la dosarul transmis instanței de judecată, petenta a apreciat că procurorul șef al Secției Parchetelor Militare *nu-și va putea îndeplini obligația de soluționare a plângerii.*

-după emiterea rechizitoriului, au mai fost administrate mijloace de probă, constând în audierea unor persoane.

3.Data finalizării verificărilor prealabile și conținutul acestora.

Verificările prealabile s-au efectuat în condițiile art. 45 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată.

În conformitate cu art. 25 alin. 1 din Regulamentul privind normele pentru efectuarea lucrărilor de inspecție de către Inspecția Judiciară, aprobat prin Ordinul nr. 136/11.12.2018 al Inspectorului-șef al Inspecției Judiciare, verificările prealabile au fost finalizate la data de 05.11.2019, în termenul astfel cum a fost prelungit, ca urmare a referatului inspectorului judiciar din data de 14.10.2019.

În cadrul verificărilor prealabile au fost avute în vedere sesizarea și înscrisurile puse la dispoziție de petentă, punctele de vedere exprimate de magistrații procurori militari Cosneanu Gheorghe, Mitrănescu Dan Mihail, Istrate Marian Virgiliu sub forma unor "note de relații", precum și datele, informațiile și înscrisurile comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, la solicitarea inspectorului judiciar.

4.Situația de fapt.

Prin Decretul Președintelui României nr. 6/04.01.2017, domnul Cosneanu Gheorghe a fost numit procuror militar șef al Secției Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, pentru un mandat de 3 ani.

Conform datelor comunicate de PÎCCJ prin Raportul preliminar nr. 940/II/7/2019, începând cu anul 1990, traseul profesional al magistratului procuror Cosneanu Gheorghe a fost următorul:

-1990-14.08.2005: procuror în cadrul Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial Timișoara

-15.08.2005-01.02.2006: delegat la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial (în baza Ordinului Procurorului General al PÎCCJ nr. 1584/23.08.2005 și nr. 2321/11.11.2005)

-15.06.2006-12.12.2006: delegat la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție –Secția Parchetelor Militare (în baza Ordinului Procurorului General al PÎCCJ nr. 1200/16.06.2006 și nr. 1922/13.09.2006)

-19.12.2006-06.08.2012-detașat la Ministerul Apărării Naționale

-07.08.2012-31.01.2014-procuror în cadrul Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial Timișoara

-01.02.2014-31.05.2016-delegat în funcția de procuror militar șef al Serviciului de urmărire penală și judiciar din cadrul Secției Parchetelor Militare-PÎCCJ (conform Ordinului Procurorului General al PÎCCJ nr. 376/31.01.2014), apoi numit în această funcție prin Hotărârea CSM-Secția pentru procurori nr. 59/03.03.2015 pe o perioadă de 3 ani, începând cu 04.03.2015.

-01.06.2016-31.01.2017-delegat în funcția de procuror militar șef al Secției Parchetelor Militare-PÎCCJ (în baza Ordinului Procurorului General al PÎCCJ nr. 1304/1.07.2016 și nr. 2097/28.10.2016).

În fapt, în urma evenimentelor care au avut loc în luna decembrie 1989, la Secția Parchetelor Militare a fost înregistrat dosarul nr. 76/P/1990 privind reprimarea manifestațiilor din noaptea de 21/22.12.1989. Prin rechizitoriul emis la data de 15.08.1990 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților Postelnicu Tudor, Vlad Iulian, Bucurescu Gian(u), Dănescu Gheorghe, Goran Gheorghe, Bărbulescu Marin, Vasile Gheorghe și Vârban Mircea. Anterior emiterii acestei soluții, în cauza nr. 76/P/1990 s-a dispus o disjungere, cu formarea separată a dosarului nr. 97/P/1990 în care urmărirea penală avea ca obiective: identificarea persoanelor din cadrul Ministerului de Interne (altele decât inculpații din ds. 76/P/1990) care au ajutat la capturarea, lovirea și lipsirea de libertate a manifestațiilor, identificarea celor care prin folosirea armelor de foc și a violențelor, au suprimat viața mai multor persoane precum și stabilirea modului în care s-au petrecut evenimentele de la sediile organelor de miliție din Municipiului București, unde au fost duși manifestații-deveniți victime ale unor infracțiuni.

Dispoziția de disjungere a fost emisă la data de **24.07.1990**, formându-se dosarul nr. 97/P/1990 al Secției Parchetelor Militare.

Prin rezoluția emisă la data de **20.09.1995** de magistratul procuror militar Saiciuc Alic s-a dispus:

-încetarea urmăririi penale față de Ceaușescu Nicolae, Ceaușescu Elena, Postelnicu Tudor, Vlad Iulian și ceilalți membri ai Comitetului Politic Executiv.

-încetarea urmăririi penale față de generalul Milea Vasile.

Soluția a fost întemeiată pe disp. art. 10 alin.1 lit. j și g CPP din 1968.

Prin ordonanța emisă la data de **07.12.2004** sub nr. 97/P/1990, procurorul militar Voinea Dan a admis plângerea formulată de Asociația 21 Decembrie 1989 împotriva aceste soluții și ca urmare, a infirmat-o, dispunând reluarea urmăririi penale.

Prin rezoluție separată purtând data emiterii **07.12.2004** (document olograf), procurorul militar Voinea Dan-deținând la acel moment funcția de procuror inspector în cadrul Secției Parchetelor Militare a dispus începerea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii mai multor infracțiuni (în formele de participare ale coautoratului, complicității și instigării, infracțiuni consumate/rămase în formă de tentativă) precum și față de 102 persoane.

Prin rezoluția emisă la data de **22.08.2008**, procurorul militar șef al Secției Parchetelor Militare (colonel magistrat Vasilache Ion) a dispus admiterea plângerii formulate de una dintre persoanele vizate în rezoluția din 07.12.2004 și pentru motive de nelegalitate, a dispus infirmarea în parte a dispoziției de începere a urmăririi penale (față de Florea Ion).

Prin rezoluția emisă la data de **09.04.2009**, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție –sesizat cu plângerile formulate împotriva aceleiași rezoluții, de către Iliescu Ion și Brateș Teodor, în dosarul nr. 270/P/2008 format ca urmare a unei declinări dispuse la data de 06.02.2008 în dosarul 6/P/2008 al Secției Parchetelor Militare (provenit din disjungere în ds. 97/P/1990), a constatat nelegalitatea actului și a măsurilor dispuse în cursul anului 2005 cu privire la Iliescu Ion și Brateș Teodor dar și cu privire la alte persoane enumerate în rezoluția de începere a urmăririi penale din 07.12.2004, a dispus: admiterea ca întemeiate a plângerilor formulate de Iliescu Ion și Brateș Teodor și infirmarea începerii urmăririi penale față de aceste două persoane precum și față de Măgureanu Virgil, Preda Ion, Gelu Voican Voiculescu, Ionescu Victor, George Popescu, Silviu Brucan, Popescu Petre și Alexandru Bârlădeanu.

Tot pe motive de nelegalitate, la data de **05.10.2009**, procurorul militar șef al Secției Parchetelor Militare a dispus din oficiu, prin rezoluția nr. 4374/II/2/2009 infirmarea rezoluției de începere a urmăririi penale față de 85 de persoane.

Dosarul nr. 97/P/1990 al Secției Parchetelor Militare care a vizat (inițial) evenimentele din perioada 21/22.12.1989 din municipiul București și prin extindere, evenimentele de după 22.12.1989 din București și din alte localități ale țării, a fost finalizat la data de **18.10.2010** printr-o altă soluție de netrimitere în judecată emisă de magistrații procurori militari Mihalache Codruț, Tudor Marian și Culea Claudiu. Pe lângă soluțiile de neîncepere a urmăririi penale date față de un număr neprecizat de militari, pentru infracțiuni comise în timpul evenimentelor din Decembrie 1989, procurorii militari au dispus disjungerea și declinarea urmăririi penale în favoarea PÎCCJ în vederea efectuării în continuare a urmăririi penale cu privire la fapte comise de civili, membrii gărzilor patriotice, lucrători de miliție și personalul din sistemul administrației penitenciarelor, soldate cu reținerea,

uciderea, rănirea unor persoane, respectiv, distrugerea unor imobile și bunuri mobile.

Soluția a fost infirmată la data de **15.04.2011** prin ordonanța nr. 1450/II/2/2011 a procurorului șef al Secției Parchetelor Militare din cadrul PÎCCJ, general maior magistrat Vasilache Ion. Ulterior infirmării, prin ordonanța din 18.04.2011 emisă de magistrații procurori Mihalache Codruț, Tudor Marian și Culea Claudiu, cauza a fost declinată la Secția de urmărire penală și criminalistică, fiind înregistrată sub nr. **706/P/2011**.

La data de 09.03.2012, cauzele 270/P/2008 și 706/P/2011 au fost reunite.

Prin ordonanța emisă la data de **11.02.2014**, PÎCCJ- Secția de urmărire penală și criminalistică a dispus declinarea cauzei în favoarea Parchetului Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel.

Prin ordonanța emisă la data de **25.02.2014** (în dosarul nr. 10/P/2014), Parchetul Militar de pe lângă Curtea Militară de Apel a dispus la rândul său declinarea competenței, în favoarea PÎCCJ- Secția Parchetelor Militare.

Dosarul a fost reînregistrat la Secția Parchetelor Militare sub nr. **11/P/2014**.

Prin ordonanță emisă la data de **14.10.2015** a fost dispusă o soluție de clasare (dispozitivul este format din 23 de puncte).

Prin ordonanța nr. 692/C2/2016 emisă la data de **05.04.2016** de prim-adjunctul Procurorului General al PÎCCJ, s-a dispus infirmarea ordonanței de clasare, redeschiderea și continuarea (completarea) urmăririi penale. Prin Încheierea nr. 469/13.06.2016 Judecătorul de Cameră Preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție a confirmat redeschiderea urmăririi penale.

Dosarul a revenit astfel, la Secția Parchetelor Militare a PÎCCJ la data de **09.08.2016**.

Conform dispozițiilor rezolutive executate pe adresa prin care ÎCCJ-Secția Penală a restituit parchetului cele 1329 volume +2 cutii ale dosarului nr.11/P/2014, în vederea efectuării urmăririi penale, au fost desemnați următorii procurori militari:

-la data de **09.08.2016**: procurorii militari Covei Stelea și Mora Gabriel cu mențiunea " cauza urmează a fi instrumentată de (...)"

Ambii procurori au încetat activitatea prin pensionare, la data de 10.08.2018, respectiv, data de 06.10.2017.

-la data de **01.09.2016**: procurorul militar Diaconeasa Vladimir, cu mențiunea " se va alătura echipei de anchetă în prezenta cauză" .

Procurorul a încetat activitatea prin pensionare, la data de 03.12.2018.

-la data de **15.09.2016**: procurorul militar Pițu Cătălin, cu mențiunea "se va alătura echipei de anchetă în prezenta cauză".

-la data de **18.04.2017**: procurorii militari Toma Octavian și Petrovan Paul, cu mențiunea "se vor alătura echipei de anchetă în prezenta cauză".

Magistratul procuror Toma Octavian a încetat delegarea la Secția parchetelor Militare la data de 17.10.2018. În Raportul preliminar întocmit de procurorul anume desemnat din cadrul PÎCCJ, magistratul procuror Petrovan Paul nu a fost menționat între procurorii desemnați să efectueze urmărire penală în cauza nr. 11/P/2014.

-la data de **04.09.2017**: procurorul militar Istrate Marian Virgiliu cu mențiunea "se va alătura echipei de anchetă în prezenta cauză".

-la data de **02.10.2017**: procurorul militar Nicula Ilie cu mențiunea "se va alătura echipei de anchetă în prezenta cauză".

Magistratul procuror Nicula Ilie a încetat delegarea în cadrul Secției Parchetelor Militare la data de 01.03.2018.

-la data de **04.12.2017**: procurorul militar Mitrănescu Mihail, cu mențiunea "se va alătura echipei de anchetă în prezenta cauză".

-la data de **07.05.2018**: procurorul militar Prelipceanu Gheorghe, cu mențiunea "se va alătura echipei de anchetă în prezenta cauză".

Magistratul procuror Prelipceanu Gheorghe a încetat delegarea în cadrul Secției Parchetelor Militare, la data de 17.10.2018.

În dosarul **nr.11/P/2014**, rechizitoriul a fost emis la data de **05.04.2019**, a fost întocmit și semnat numai de domnul procuror militar Pițu Cătălin Ranco și verificat sub aspectul legalității și temeiniciei, de procurorul militar șef general maior Cosneanu Gheorghe. Prin rechizitoriu, s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților Iliescu Ion, Voiculescu Voican Gelu și Rus Iosif-pentru săvârșirea infracțiunii contra umanității. La pct. 2 al rechizitoriului, s-au pronunțat 16 soluții de clasare, iar la pct. 3- disjungeri cu privire la distrugerea unor clădiri de patrimoniu (Palatul Regal și BCU), precum și cu privire la catastrofa aeriană din 28.12.1989. Prin adresa emisă la data de 05.04.2019, instanței supreme i-a fost trimis rechizitoriul (12 volume), prin adresa emisă la data de 12.04.2019-dosarul de urmărire penală și opis-uri, în format electronic iar prin adresa din 15.04.2019, dosarul de urmărire penală în fizic, enumerate fiind volumele, conținutul acestora, numărul de file, unitatea de parchet de la care proveneau și nr. de înregistrare, conexări anterioare, numele victimelor, localizarea evenimentelor. De asemenea, a fost trimis instanței și dosarul nr. 200/P/2007 (denumit *dosarul Sibiu*; soluționat la data de 01.03.2010, format din 234 volume), menționându-se și motivul: "deoarece în cuprinsul acestuia se regăsesc acte doveditoare al vătămărilor suferite în timpul Revoluției din decembrie 1989, de multe părți civile constituite în prezenta cauză".

În prezent dosarul se află în procedură de cameră preliminară la Înalta Curte de Casație și Justiție (nr. 1045/1/2019).

① Cu privire la activitățile desfășurate de magistratul procuror militar Cosneanu Gheorghe în dosarul ce urma să i se atribui numărul de înregistrare 11/P/2014, în calitate de procuror cu funcție de execuție, din verificările prealabile efectuate în prezenta lucrare (înscrierile depuse de petentă, completate cu documentele comunicate de PÎCCJ și cu Nota de relații întocmită de magistratul procuror, trimisă de PÎCCJ prin adresa nr. 2238/C/15.10.2019), rezultă că domnul general maior Cosneanu Gheorghe a efectuat activități în faza actelor cu caracter premergător astfel cum era reglementată în dispozițiile art.224 CPP din 1968, în perioada în care își desfășura activitatea la Parchetul Militar Timișoara, în dosarele 388/P/1991 și 387/P/1991.

● Dosarul nr. 388/P/1991 a fost declinat la data de 23.03.2005 în favoarea Parchetului Militar de pe lângă Tribunalul Militar Teritorial, unde a primit nr. de înregistrare 36/P/2005. La data de 31.01.2007, acest dosar a fost trimis Secției Parchetelor Militare din cadrul PÎCCJ, ca urmare a solicitării formulate printr-o adresă emisă și semnată de șeful Secției Parchetelor Militare-general maior magistrat Dan Voinea. În evidența Secției Parchetelor Militare, dosarul a fost înregistrat abia la data de 07.07.2009 sub nr. 53/P/2009 și reunit, prin ordonanța domnului procuror militar Dinu Iulian, la dosarul nr. 97/P/1990.

● Dosarul nr. 387/P/1991 a fost reînregistrat la Parchetul Militar de pe lângă Tribunalul Militar, sub nr. 308/P/2000. Acest dosar a fost preluat de Secția Parchetelor Militare din cadrul PÎCCJ la data de 12.04.2007. A fost înregistrat abia la data de 07.07.2009 sub nr. 43/P/2009 și reunit la aceeași dată, la dosarul nr. 97/P/1990.

În perioada 15.06.2006-12.12.2006, interval de timp în care, așa cum am arătat anterior, a fost delegat de la Parchetul Militar Timișoara la Secția Parchetelor Militare din cadrul PÎCCJ, magistratul procuror militar Cosneanu Gheorghe a efectuat activități de audiere a unor persoane în calitate de părți vătămate/părți civile și în calitate de martori, în dosarul nr. 97/P/1990.

Conform datelor comunicate de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție în cadrul prezentelor verificări prealabile, nu a fost identificată dispoziția rezolutivă de desemnare a procurorului în vederea efectuării urmăririi penale, însă o astfel de desemnare nu a fost contestată de magistratul procuror Cosneanu Gheorghe. În intervalul menționat mai sus, acesta a efectuat activități de audiere, susținând că nu a cunoscut despre dispoziția de începere a urmăririi penale din data de 07.12.2004. În dovada acestei susțineri, a făcut trimitere la constatările cuprinse în ordonanța de infirmare a rezoluției nr. 406/C/1147/II/2/09.04.2009 potrivit cărora în cauza penală au fost efectuate acte privind persoane care scriptic aveau calitatea de învinuiți dar care nu au beneficiat de drepturile prevăzute de lege corespunzător calității lor procesuale, acestea fiind ascultate în calitate de martori. De altfel din toate ordonanțele prin care s-a dispus infirmarea acestei rezoluții de începere a urmăririi penale rezultă caracterul inform al dispoziției.

Din adresa nr. 5740/II/6/01.10.2019 emisă de procurorul militar șef secție adjunct Alexandru Ion rezultă că ulterior înfirmării ultimei soluții de netrimitere în judecată, urmărirea penală a fost reluată într-un nou cadru procesual, de către colectivul de procurori desemnați-din care nu a făcut parte și șeful Secției Parchetelor Militare. Refacerea urmăririi penale a impus între altele, reaudierea tuturor persoanelor vătămate, la nivelul întregii țări.

② Cu privire la activitățile desfășurate de magistrații procurori Mitrănescu Mihail și Istrate Marian Virgiliu, la motivele pentru care aceștia nu au participat la redactarea, conceperea rechizitoriului și nu au semnat actul de sesizare al instanței alături de procurorul militar Pițu Cătălin Ranco, din verificările prealabile, a rezultat că:

→ Domnul procuror militar Mitrănescu Mihail a fost desemnat a efectua o activități indicate punctual în conținutul procesului verbal din data de 05.12.2017, constând în: preluarea întregii baze de date cu privire la decedați, răniți, succesorii celor decedați la Revoluția din decembrie 1989; întocmirea unui calendar pentru audierea victimelor și succesoriilor celor decedați la Revoluția din 1989, cu prezentarea la interval de 2-3 săptămâni a audierilor în cauză.

Prin activități ample desfășurate în perioada decembrie 2017-12.06.2018, descrise în nota de relații dată de magistratul procuror Mitrănescu Mihail la data de 29.10.2019 și rezultând și din înscrisurile pe care acesta a înțeles să le atașeze, au fost identificate un număr de 7.834 de persoane vătămate ori succesori ai acestora. Prin ordonanțe emise la data de 12.06.2018, procurorul a dispus delegarea procurorilor militari din cadrul parchetelor militare din teritoriu precum și delegarea organelor de poliție din cadrul structurilor MAI centrale și teritoriale, în vederea audierii acestora. Termenul inițial stabilit pentru aducerea la îndeplinire a celor dispuse a fost 15.09.2018. Pe parcursul derulării activităților au mai fost identificate și alte persoane vătămate ori succesori, astfel că domnul procuror Mitrănescu Mihail a transmis solicitări în completarea ordonanțelor inițiale, stabilind termene de executare la datele de 18.09.2018, 15.11.2018, 15.12.2018, 15.02.2019, 15.03.2019 și 27.03.2019.

Rezultatul activităților dispuse prin ordonanțele de delegare a fost materializat într-un material format din 2.222 pagini, conținând în sinteză, situația de fapt privind fiecare persoană vătămată. Magistratul procuror militar Mitrănescu Mihail a predat acest material, la finalul lunii martie 2019, domnului procuror Pițu Cătălin. În nota de relații, domnul procuror militar Mitrănescu Mihail a arătat că materialul a fost atașat rechizitoriului, sub forma unei anexe, pe care nu a semnat-o, întrucât nu i s-a cerut acest lucru.

Magistratul procuror militar Mitrănescu Mihail a mai arătat că în perioada de început a desemnării sale în colectivul de procurori care efectua urmărirea penală, a semnat o serie de acte procesuale la conceperea cărora nu și-a adus contribuția. Ulterior și-a manifestat dorința de a nu mai semna astfel de acte, în condițiile în

care nu cunoștea întreg probatoriul administrat în cauză. Lipsa consultării sale în privința redactării și semnării rechizitoriului, a pus-o pe seama exprimării acestei poziții. Magistratul procuror a mai susținut faptul că în luna martie 2019, în contextul unei ședințe de lucru cu Procurorul General al PÎCCJ, acesta ar fi fost informat de către șeful Secției Parchetelor Militare, că soluția în dosarul nr. 11/P/2014 urma a fi semnată doar de către domnul procuror Pițu Cătălin, împrejurare în care a oferit aceleași explicații.

→Cu privire la magistratul procuror Istrate Marian Virgiliu, din nota de relații datată 31.10.2019, rezultă că prin dispoziția verbală a șefului Secției Parchetelor Militare a fost desemnat ca împreună cu procurorul militar Toma Ovidiu, să efectueze activități de urmărire penală relativ la aspectele vizând distrugerile cauzate Bibliotecii Centrale Universitare și Muzeului de Artă, în timpul evenimentelor din decembrie 1989.

După aproximativ 2-3 luni, luând cunoștință și de alte acte ale dosarului nr. 11/P/2014, magistratul procuror a apreciat că acestea au fost întocmite cu încălcarea unor norme de procedură, împrejurare în care a ținut să le prezinte (verbal) procurorului șef. Cum opiniile sale nu au fost luate în considerare, la data de 17 mai 2018, a întocmit un referat în care a prezentat punctul său de vedere cu privire la normele de procedură care ar fi trebuit avute în vedere (condițiile speciale pentru punerea sub acuzare a unor persoane în raport de calitatea acestora, competența în raport de calitatea altor persoane, nerespectarea unor norme de procedură care au generat încălcarea dreptului la apărare a persoanelor învinuite de săvârșirea unor infracțiuni) precum și cu privire la modul în care ar fi trebuit să se efectueze urmărirea penală, opinia procurorului fiind aceea a inexistenței unei legături între evenimentele din perioada 17.12.1989- 22.12.1989 și cele care au avut loc ulterior datei de 22.12.1989, după preluarea puterii politice de către Iliescu Ion. Nu a existat o reacție a șefului Secției Parchetelor Militare în sensul dispunerii vreunei măsuri.

În continuare, la data de 12.06.2018, magistratul procuror Istrate Marian Virgiliu a întocmit un alt referat cu privire la necesitatea administrării unei probe cu expertiză, considerată necesară în vederea lămuririi sub toate aspectele a situației de fapt pentru care a fost desemnat să efectueze urmărire penală. Propunerea a fost dezaprobată atât de procurorul șef cât și de procurorii desemnați la acel moment: Pițu Cătălin Ranco și Diaconeasa Vladimir. La data de 18.03.2019, tot materialul de urmărire penală pe care l-a întocmit în baza desemnării sale în echipa de anchetă precum și situația de fapt rezultată din probele administrate. A depus în dovadă, copii ale condicii de lucrări. Magistratul procuror militar Istrate Marian a arătat că nu a cunoscut despre emiterea rechizitoriului, redactarea fiind realizată exclusiv de procurorul Pițu Cătălin, fără consultarea sa. După publicarea actului de sesizare pe site-ul PÎCCJ, domnul procuror Istrate Marian a constatat că

pentru aspectele vizând distrugerile comise la BCU și Muzeul de Artă, s-a dispus disjungerea.

3. Cu privire la actele de urmărire penală despre care petenta a arătat că au fost efectuate după data emiterii rechizitoriului, din nota de relații dată de magistratul procuror militar Mitrănescu Mihail a rezultat că ar fi vorba despre declarațiile persoanelor vătămate a căror audiere a fost dispusă prin ordonanța de delegare din data de 15.03.2019-cu termen 27.03.2019. Din diferite motive, organele de poliție judiciară au întârziat efectuarea în termenul stabilit a audierilor, astfel că declarațiile au fost trimise Secției Parchetelor Militare după data de 05.04.2019. De asemenea, au existat situații în care declarații luate unor persoane în intervalul iulie-septembrie 2018, au fost trimise Secției după întocmirea rechizitoriului, unele chiar în luna iulie 2019, astfel încât nu au mai putut fi atașate la dosarul transmis instanței.

Din nota de relații dată de magistratul procuror Mitrănescu Mihail rezultă că la nivelul conducerii Secției Parchetelor Militare s-a discutat situația acestor declarații, luându-se în calcul sesizarea Direcției de Control a IGPR. De asemenea, domnul procuror a arătat că la data la care a predat materialul privind persoanele vătămate, a comunicat verbal atât procurorului militar Pițu Cătălin cât și procurorului șef militar Cosneanu Gheorghe faptul că situația unora dintre persoanele vătămate nu era lămurită din lipsa declarațiilor și în unele cazuri, a actelor medico-legale.

Aspectele legate de efectuarea unor acte de urmărire penală după data emiterii rechizitoriului au fost confirmate și de magistratul procuror militar Istrate Marian Virgiliu care, în nota de relații a arătat că după sesizarea instanței, s-au realizat audieri ale unor persoane vătămate de către lucrători de poliție judiciară care, după știința procurorului, nu ar fi respectat termenul stabilit prin ordonanța de delegare.

4 Referitor la fapta imputată procurorului șef al Secției Parchetelor Militare de a trimite instanței de judecată, împreună cu volumele dosarului nr. 11/P/2014 și a volumele dosarului Sibiu soluționat prin *clasare* la data de 01.03.2010, cu consecința imposibilității soluționării plângerii pe care numita Onișor Ana a înțeles să o formuleze, din verificările efectuate în prezenta lucrare, a rezultat că:

La data de 13.08.2019, a fost înregistrată la Secția Parchetelor Militare plângerea formulată de doamna Onișor Ana împotriva rezoluției emise la data de 01.03.2010 în dosarul nr. 200/P/2007, mai precis împotriva soluției de neîncepere a urmăririi penale dispuse față de cpt (r) Tobă Francisc pentru săvârșirea infracțiunilor de lipsire de libertate în mod ilegal și tentativă la infracțiunea de omor deosebit de grav. Soluția a fost motivată de constatarea împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale.

Prin ordonanța emisă la data de 25.09.2019 sub nr. 20/II/2/2019, procurorul militar șef al Secției Parchetelor Militare a dispus respingerea plângerii, ca

neîntemeiată. În conținutul ordonanței, s-a reținut între altele că, rezoluția nr. 200/P/2007 a făcut obiectul procedurii prev. de art. 278 ind.1 CPP din 1968-declanșată la plângerea Inspectoratului de Poliție al Județului Sibiu. Prin sentința nr. 17/10.05.2011 a Tribunalului Militar Teritorial s-a dispus respingerea plângerii.

Independent de acest aspect, procurorul militar șef al Secției Parchetelor Militare a analizat plângerea petentei și în raport de "materialul de cercetare efectuat în dosarul nr. 200/P/2007", constatând că aceasta nu era întemeiată, motivat de faptul că decesul victimei Onișor Traian (soțul petentei) nu se afla în legătură cu activitatea presupus infracțională reținută în sarcina numitului Tobă Francisc.

5. Argumentarea soluției și dispozițiile legale aplicabile.

În conformitate cu prevederile art. 45 alin. 3 și 4 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, *competența Inspecției Judiciare este de a stabili dacă există indiciile săvârșirii de către magistrați a unei abateri disciplinare și de a se pronunța după caz, în funcție de rezultatul verificărilor.*

Aspectele sesizate de petentă pot pune în discuție abaterea disciplinară prev. de art. 99 lit. t teza I din Legea 303/2004 rep. constând în *exercitarea funcției cu rea credință*. Conform art. 99 ind.1 alin.1 din Legea 303/2004 rep. *există rea credință atunci când (...) procurorul încalcă cu știință normele de drept material ori procesual, urmărind sau acceptând vătămarea unei persoane.*

Așa cum am arătat în conținutul rezoluției, dosarul nr. 11/P/2014 se află în procedura de cameră preliminară-procedură în care, judecătorul este chemat să verifice dacă procurorul a sesizat instanța competentă să judece cauza, potrivit legii, după cum, judecătorul de cameră preliminară verifică regularitatea actului de sesizare întocmit de procuror și legalitatea administrării probelor și legalitatea actelor efectuate. În această ultimă privință, judecătorul de cameră preliminară are sarcina analizării probelor, a mijlocului prin care acestea au fost administrate, a fiecărui act procedural sau procesual dispus sau efectuat în cursul urmăririi penale, prin prisma respectării dispozițiilor legale, iar acolo unde constată nelegalități, le va sancționa în măsura și cu sancțiunea permisă de lege.

Am făcut aceste precizări pentru a sublinia faptul că Inspecția Judiciară nu are ca atribuții, constatarea eventualelor vicii de procedură în efectuarea urmăririi penale, nefiindu-i permis a se substitui judecătorului de cameră preliminară. Inspecția Judiciară nu verifică, nu constată și nu sancționează viciile de procedură ci analizează conduita magistratului care a încălcat norme procesuale, după ce organul judiciar competent a constatat în mod legal/procedural aceste nereguli.

Cu referire la fapta imputată magistratului procuror militar Cosneanu Gheorghe constând în efectuarea unor acte de urmărire penală în cauza nr. 11/P/2014 urmată de confirmarea rechizitoriului emis în acest dosar, așa cum s-

a arătat în conținutul prezentei rezoluții, au fost într-adevăr efectuate o serie de activități în perioada în care procurorul activa în cadrul Parchetului Militar Timișoara în dosare care aveau să fie reunite la dosarul nr. 97/P/1990 (devenit dosarul nr. 11/P/2014) precum și în dosarul nr. 97/P/1990, în perioada în care a fost delegat la Secția Parchetelor Militare. În prima etapă, activitățile s-au situat în faza actelor cu caracter premergător, iar în a doua etapă, după dispunerea începerii urmăririi penale printr-un act inform, a cărui nelegalitate a fost constatată succesiv prin ordonanțele de infirmare emise la datele de 22.08.2008, 09.04.2009 și 05.10.2009. Așa cum s-a arătat de altfel și în ordonanța emisă la data de 09.04.2009 de procurorul general al PÎCCJ, *"începerea urmăririi penale nu are caracter procedural conform disp. art. 203 alin.1 C.p.p. raportat la art. 228 alin.1 C.p.p."*

În lumina dispozițiilor CPP din 1968, sfera actelor premergătoare se limita numai la actele necesare fundamentării unei decizii de începere sau nu, a urmăririi penale. Scopul lor era de a completa informațiile organului de urmărire penală pentru a le aduce la nivelul unor constatări care să determine începerea urmăririi penale, de a verifica informațiile deținute, confirmând sau infirmând concordanța acestora cu realitățile factice ale cauzei. Sesizat în unul din modurile reglementate în art. 221 CPP din 1968, organul competent efectua acte premergătoare și acte de urmărire penală, în succesiunea determinată prin lege. În condițiile date, nu se poate reține că magistratul procuror militar Cosneanu Gheorghe a exercitat funcția de urmărire penală, această etapă având ca scop strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora, beneficiind de o reglementare distinctă sub imperiul vechiului Cod de Procedură Penală. Actele efectuate în faza premergătoare urmăririi penale nu aveau natura juridică a unor probe; doar procesul verbal prin care se constata efectuarea actelor cu caracter premergător constituia mijloc de probă. Un astfel de proces verbal nu a fost întocmit de magistratul procuror.

Cu privire la activitățile efectuate în cursul anului 2006, după începerea urmăririi penale, aparte de aspectele arătate anterior vizând acest act procesual, considerăm că în situația în care procurorul șef secție a îndeplinit sporadic anumite acte de urmărire penală (indiferent dacă acestea au fost procesuale sau procedurale) din moment ce el nu a efectuat în întregime urmărirea penală și nici nu a întocmit rechizitoriul, putea să procedeze la verificarea valabilă a actului de sesizare a instanței. (În acest sens, a se vedea decizia nr. 456/R/08.07.2011 a Curții de Apel Tg Mureș, portal.just.ro). Nu în ultimul rând, este de observat și faptul că după infirmarea ultimei soluții de neurmărire, s-a recreat cadrul procesual în care a fost reluată efectiv urmărirea penală-activitate în care magistratul procuror militar Cosneanu Gheorghe nu a mai fost implicat.

Cu privire la faptul că doar unul dintre procurorii desemnați (dintre cei aflați în continuare în activitate) a redactat și semnat rechizitoriul, menționăm că nici

o dispoziție legală nu reglementează situația în care urmărirea penală este efectuată de mai mulți procurori iar actul final este emis de toți sau doar de unul dintre aceștia. Prin folosirea sintagmei "procuror" din cuprinsul art. 327, art. 328 CPP, s-a avut în vedere determinarea organului judiciar cu o anumită competență funcțională în privința întocmirii rechizitoriului – ca act de sesizare al instanței și nu numărul emitenților acestuia.

Referitor la critica vizând trimiterea la instanța sesizată prin rechizitoriul nr. 11/P/2014 și a altor dosare indicate de petentă ca fiind soluționate (făcând parte din arhiva secției) precum și dosarul format urmare a disjungerii dispuse în cauza nr. 11/P/2014-precizăm că aceste aspecte nu constituie încălcări ale normelor drept material sau procesual.

Referitor la critica vizând trimiterea la instanța de judecată a unui dosar soluționat, cu consecința imposibilității soluționării plângerii împotriva soluției de neurmărire, în urma verificărilor prealabile, s-a constatat că prin atașarea dosarului la care a făcut referire petenta, procurorul ierarhic superior celui care a emis soluția atacată nu a fost în imposibilitate de a soluționa plângerea. Motivele transmiterii și a dosarului nr.200/P/2007 au fost explicate de conducerea Secției Parchetelor Militare atât în cuprinsul ordonanței nr. 20/II/2/2019 cât și în cuprinsul adresei emise la data de 15.04.2019, paragraful 2. Măsura dispusă de procurorul militar șef Cosneanu Gheorghe nu reprezintă o încălcare a vreunei norme de drept procesual, sintagma "dosarul cauzei" din cuprinsul alin.2 al art. 329 CPP, neputând fi înțeleasă ca limitând transmiterea doar a actelor de urmărire penală care se referă la faptele deduse judecății, în condițiile în care pot exista înscrisuri întocmite în alte cauze ce pot fi apreciate ca utile și cu privire la care se fac trimiteri în actul de inculpare ori se află în legătură cu aspecte de fapt prezentate în actul de inculpare.

Având în vedere cele prezentate, apreciem că nu se conturează indiciile săvârșirii abaterii disciplinare prevăzută de art. 99 lit. t) și nici ale unei alte abateri disciplinare conținute în art. 99 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată și modificată, motiv pentru care,

În temeiul art. 45 alin. 4 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată

DISPUN:

1. Clasarea sesizării formulate de petenta Asociația " 21 Decembrie 1989" reprezentată de președinte Teodor Mărieș.
2. Comunicarea prezentei rezoluții magistraților procurori militari Cosneanu Gheorghe, Mitrănescu Dan Mihail, Istrate Virgiliu Marian, Pițu Cătălin Ranco-la Secția Parchetelor Militare din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

3. Cu drept de a formula plângere în termen de 15 de la comunicare, la Inspectorul șef al Inspecției Judiciare.

INSPECTOR JUDICIAR,
Procuror Carmina-Nelica Pascal

Tehnored. C.N.P./05.11.2019/7 ex.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO